

A közéleti hivatal finanszírozza a városi vendéglőt.

— Dr. Cicatricis Lajos nyilatkozata. —

(Saját tudósítónktól.) Vasárnapi számában közölte a *Délmagyarország*, hogy a közéleti tanács szombati ülésén határozatot hozott, mely szerint a város polgári vendéglője már április elsején megnyílik a Stefánia-téri kioszkban. A vendéglő berendezésére 15—20.000 koronát költ a város és polgári vendéglőjében naponként két koronáért finom, uri ellátást biztosít az ott étkezőknek. Hogy mit jelent a mai időkben 60 koronás abonoma mellett étkezni havonként, nem kell bővebben magyarázni senkinek. Nincs az a háztartás, amely olcsóbban elő tudná állítani az étteleket és így még családok étkezésére is alkalmas lesz a polgári vendéglő. Ha később a szükség úgy kívánná, a város különböző pontjain több ilyen polgári vendéglőt állítanak föl.

A vendéglő fölállításával kapcsolatosan Szász Ernő azt az elvet hangoztatta, hogy a városnak esetleg ráfizetéstől sem szabad visszariadnia, hogy ezt a vendéglőt nyelbe-üsse. Scultéry Sándor városi főszámvevő ezzel szemben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a város a vendéglő üzemére a maga jövedelmeiből egy fillért sem költöhet el. Miután ez a kérdés eldöntetlen maradt és még ma is az, kérdést intéztünk dr. Cicatricis Lajos főispánhoz, aki a következőket mondta:

— A városi polgári vendéglőre tény-

leg szükség van már ma is és ez a szükség később csak fokozódni fog. A tervet, illetve a határozatot örömmel üdvözlöm, szociális és nagyon is szükséges intézményt létesítenek vele. Helyes az is, hogy a tisztviselő- és hivatalnok-osztály segítségére töreksszenek és ehhez mértén igyekeznek az intézményt létesíteni.

— A közéleti hivatalnak módjában fog állni, hogy a vendéglő árait olcsóbbá tegye. Ezért általában úgy kell megcsinálni, hogy a vendéglő a közéleti üzem egy szerve legyen és a költségvetését is ennek keretében intézzék.

— Azt az álláspontot, hogy a városnak erre az intézményre szükség esetén ráfizetnie is kelljen, ebben a formájában nem helyeslem. A közéleti hivatal keretében való fölállításnál igen könnyen módot lehet találni a helyes megoldásra és bízom benne, hogy az urak meg is fogják találni azt a megoldást. Ezért is szükséges, hogy a közéleti üzem egy üzietága legyen a polgári vendéglő. Itt azonban haszonra törekedni egyáltalán nem szabad, a legcsekélyebb haszonra sem. A városi polgári vendéglőnek olcsónak kell lennie és semmivel sem szabad drágítani, ami nem okvetlenül szükséges. Az étteleknek táplálónak és jó ízűeknek kell lenni, a keretnek pedig olyannak, hogy senki se szegyenkezzék, aki ott étkezik.

— Mindenesetre nagyon szép a terv és a gyakorlat hamar megmutatja, milyen eredményekre van kilátás és mit, hogyan lehet és kell elintézni.

A Matin a német ellenblokádról.

— A franciák Calaiszt féltik. —

A *Le Matin*, Franciaország egyik legnagyobb és legismertebb lapja, amely a február 9-én kelt miniszteri rendelet értelmében a papirhiány folytán mindössze két oldalon jelenik meg, március 5-iki számában Fournier E. viceadmirális tollából a német ellenblokádról a következő cikket hozta:

— Az ellenségeskedés megkezdése óta Vilmos császár politikai háborúja az antant, de főleg Anglia ellen két rendszeres irányban nyilvánult meg. Az első abban áll, hogy a központi hatalmaknak általunk való blokározására a buvárhajó-ellenblokáddal válaszolt, a második pedig abban a törekvésben nyilvánult, hogy a belga és francia tengerpart mentén meghosszabbítsa a német frontot, hogy azt minél közelebb hozza Angliához. Ez a második irány azt célozza, hogy alkalomadtán a németek megkezdjék az offenzívát Calais ellen,

amely tengerparti pont legközelebb fekszik Angliához. Az első cél arra készítette a császárt, hogy a legnagyobb sietséggel hatalmas buvárhajóflottát építsen nyolcszáz tonnás egységekből, amelyeket nagy körletre kiterjedő ágyúkkal szereltek föl.

Amikor Vilmos császár ezt a flottát elég erősnek tartotta, hogy hatásosan szembe tudjon szállani az antant blokádjával és főleg az angol szigetekkel szemben, ellenblokáddal válaszoljon, ünnepiesen kijelentette, hogy február elsejétől ez a flotta irgalom nélkül és a semleges hajózásra való tekintet nélkül fog működésbe lépni.

A császári kormány ezt a tervet annyira sürgősnek tartotta Németország és szövetségesei érdekében, hogy egy pillanatig sem habozott még azon veszély dacára sem, hogy maga ellen uszítja az Egyesült-Államok köztársaságát, jóllehet ez a legbeke-

szertebb állam volt. A német kormány biztosnak hitte magát abban, hogy három hónap lefolyása alatt megtöri az antant blokádját, amelytől a központi hatalmak már annyit szenvedtek. Azt remélték, hogy az antantot és különösen az átkos Angliát a buvárhajó-blokáddal kapitulációra kényszerítik.

A valóságban azonban egy havi buvárhajó-blokádnál távol állanak attól, hogy ez a reményük valóra válik.

Az angol statisztika szerint ezen idő alatt ezernél több tonnával bíró hajók át tudtak haladni a blokádnál álló területen, úgy hogy az összes tonnavesztésük mindössze két százalék.

Igaz, hogy a buvárhajók száma mindinkább meg fog növekedni, de ugyanaz áll a titokban tartott buvárhajó-vesztésekre is. Miután másrészt mind több kereskedelmi hajót szerelünk fel ágyúkkal, az ellenük irányuló támadások száma előreláthatólag a 4:1 arányra fog leszállani. Ha azonkívül figyelembe vesszük még azokat a veszélyeket is, amelyek a tengeralattjáró-harc természetesen velejárói, arra a következtetésre jutunk, hogy az eredmény sokkal csekélyebb, sem hogy meg tudná menteni a központi hatalmakat a kapitulációtól, amelyre végül is rákényszeríti őket az antant blokádjá.

fölteve, hogy előbb nem következik be a katonai döntés.

Ezt a katonai döntést a központi hatalmak ép úgy fogják megkísérelni a maguk javára előidézni, mint mi.

Ami azt illeti, érdekes megfigyelni, hogy a császári kormány egy idő óta már nagyon is érzi annak a sürgős szükségét,

hogy csillapító eszközt találjon azon családokra, amelyet a blokározott központokban az ellenblokádnak sikertelensége keltett. Hisz ettől az ellenblokádtól várták a megváltást. Föltehető tehát, hogy új remények keltésére a német hadvezetőség a második eszközt veszi igénybe és hamarosan támadást intéz Calais ellen,

hogy népszerűvé tegye magát és azt a reményt keltse, hogy ezzel a buvárhajó-flottát is támogathatja.

A calaisi területnek, Dünkirchentől Boulogneig való elfoglalása tényleg megkönnyítené a német tengeralattjáróknak, hogy keletről jussanak be a La Manche-csatornába. Mert jelenleg ezek a buvárhajók csak úgy tudnak oda besompolyogni, ha kellő óvintézkedések után elkerülik azokat az angol és francia járőrnaszádokat, amelyek a francia és angol part között örködnek, de akkor kiteszik magukat annak a veszélynek, hogy vagy elfogják, vagy elsüllyeszti őket, vagy csapdába jutnak. Ezeket a veszélyeket csak úgy tudnák kikerülni,

ha az említett partvidéket el tudnák foglalni és ott bázisokat berendezni. Végeredményben a Calais elleni támadás pillanatnyi megoldás volna arra, hogy a német kormány a blokározott népekben ismét fölélessze azt a reményt, amellyel a buvárhajóharc hatásossága iránt tápláltak.

POLITIKAI HIREK.

— Budapesti tudósítónk telefonjelentése. —

Károlyi Mihály a koncentrációs kabinetről. Gróf Károlyi Mihály nyilatkozott a Nap munkatársának. Ezeket mondta:

— Az uralkodóhoz azért jelentkeztem kihallgatásra, hogy a bel- és külpolitikai ügyekben kifejtsem nézeteimet.

A koncentrációs kabinet megalakítására nézve így nyilatkozott Károlyi Mihály:

— Szükségesnek tartom azoknak az erőknek összekapcsolását, akik a háború és a háborús kibontakozás tekintetében egy nézeten vannak. A jelenlegi időpontot alkalmasnak találom a koncentrációs kabinet megalakítására, részben azért, mert előreláthatólag ebben az évben lesz kitéve a nemzet a legnagyobb erőpróbának, másrészt pedig, mert emberi számítás szerint egy éven belül be kell következni a háborúból való kibontakozásnak.

Gróf Andrássy Gyula nyilatkozata. Gróf Andrássy Gyula a Magyar Hírlap munkatársának a következő nyilatkozatot tette a koncentrációs kabinet kérdéséről:

— Gróf Khuen-Héderváry Károly tegnap hosszasan nyilatkozott a koncentrációs kabinetről. Nyilatkozatában azt mondja, hogy tőle várják a koncentrációs kabinet megalakítását. Csudálatos, mert én eddig sohasem hallottam az ő nevét említeni. Khuen-Héderváry szerint a koncentrációs kabinetnek e pillanatban semmi alapja nincs és a kormány helyzete szilárd. Ezzel szemben kérdelem Khuen-Héderváryt, emlékszik-e olyan esetre, hogy válsághír ilyen soká tartotta volna magát és ennyire az összes politikai kombinációk előterében állt volna? Hiszen sok mód van arra, hogy az ilyen hreszteléseket megcáfolják. Miért nem történt semmi ilyesmi, ha tényleg semmi nyom sincs a koncentrációs kabinet lehetőségének!